

Sirküler : 2022/10 (*)

Konu :

1-İhracat bedellerinin mevzuatta öngörülen sürede yurda getirilmesinden sonra bankalara satılma zorunluluğu oranının %40'a çıkarılması

2-Döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak yapılan menkul satış sözleşmeleri kapsamındaki ödeme yükümlülüklerinin Türk Lirası olarak yapılması zorunluluğu

**KAYSERİ
19.04.2022**

1-İhracat bedellerinin mevzuatta öngörülen sürede yurda getirilmesinden sonra bankalara satılma zorunluluğu oranı 18.04.2022 tarihinden itibaren %40'a çıkarılmıştır.

Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin 2018-32/48 Sayılı Tebliğ düzenlemelerine göre 04.09.2018 tarihinden itibaren ihracat bedellerinin Tebliğde öngörülen sürelerde yurda getirilme zorunluluğu bulunmakta olup, ihracat bedellerinin yurt içine getirildikten sonra en az %80'inin bir bankaya satılma zorunluluğu 31.12.2019 tarihinde kaldırılmıştı. Ancak söz konusu Tebliğde ihracat bedellerinin yurda getirilmesi konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esasların Merkez Bankasınca ilan edileceğine ilişkin düzenleme çerçevesinde Merkez Bankasınca yayımlanan İhracat Genelgesi eklenen Ek-1 madde ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin 03.01.2022 tarihli Merkez Bankası Talimatnamesine göre İhracat Bedeli Kabul Belgesi'ne veya Döviz Alım Belgesi'ne bağlanan ihracat bedellerinin %25'inin İhracat Bedeli Kabul Belgesi'ni veya Döviz Alım Belgesi'ni düzenleyen bankaya satılma zorunluluğu getirilmişti.

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının 15.04.2022 tarihli talimatı ile İhracat Genelgesi eklenen Ek-1 madde 18.04.2022 tarihinden itibaren değişiklik yapılarak söz konusu oran %40'a çıkarılmıştır. Buna göre **18.04.2022 tarihinden itibaren İhracat Bedeli Kabul Belgesi'ne veya Döviz Alım Belgesi'ne bağlanan ihracat bedellerinin %40'ının İhracat Bedeli Kabul Belgesi'ni veya Döviz Alım Belgesi'ni düzenleyen bankaya satılması gerekmektedir.**

2-Döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak yapılan menkul satış sözleşmeleri kapsamındaki ödemelerin Türk Lirası olarak yerine getirilmesi zorunluluğu (*)

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar ve bu Kararın uygulanmasına ilişkin 2008-32/34 Tebliğ ile 2018 yılına yapılan düzenleme ile gayrimenkul, menkul ve hizmet sözleşmelerinin döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak yapılması yasaklanmış daha sonra yapılan düzenleme ile yasakların büyük çoğunluğu kaldırılarak sadece gayrimenkul, taşıt alım satım kiralama ve bazı hizmet sözleşmelerinin döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak yapılması yasaklanmıştı.

19.04.2022 tarih ve 31814 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve yayımlandığı tarihte yürürlüğe girmesi öngörülen 2008-32/34 sayılı Tebliğ'de değişiklik yapılmasına dair 2022-32/66 sayılı Tebliğ ile Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında yapılan bedeli döviz cinsinden belirlenmesine izin verilen menkul satım sözleşmeleri kapsamındaki ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunlu hale getirilmiştir. Bu zorunluluğu uyulmaması halinde 1567 Sayılı Kanun'un 3. Maddesinde (2022 yılında 14.211 TL'den 118.555 TL.'sına kadar) idari para cezası uygulanması, tekerrür halinde verilecek cezaların iki kat olarak hükmedilmesi öngörülmektedir.

(*) Hazine ve Maliye Bakanlığının 21.04.2022 tarihli duyurusuna istinaden sirkülerimizin bu maddesi ikinci sayfadaki açıklamalar ilave edilerek güncellenmiştir.

Söz konusu düzenlemenin uygulanmasına ilişkin olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca 21.04.2022 tarihinde yapılan duyuruda;

19.04.2022 tarihinden önce kendi aralarında akdetmiş oldukları menkul satış sözleşmelerinin ifası kapsamında 2022-32/66 sayılı Tebliğ'in yürürlük tarihi öncesinde dolaşıma girmiş bulunan döviz cinsinden kıymetli evraklar kapsamındaki ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi şartının aranmayacağı,

19.04.2022 tarihinden önce düzenlenmiş faturalar kapsamındaki ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi şartının aranmayacağı,

Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası'nda döviz cinsinden gerçekleştirilen kıymetli maden ve kıymetli taş alım satım işlemleri ile bu işlemlerin takası kapsamındaki ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi şartının aranmayacağı,

Yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği 19.04.2022 tarihi ve bu tarih sonrasında döviz cinsinden düzenlenmiş olan çek vb. ödeme araçlarının Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdettikleri/akdedecekleri menkul satış sözleşmeleri konusu ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde kullanılmasının mümkün olmadığı,

belirtilmiştir.

Söz konusu basın duyurusunda konuyla ilgili diğer açıklamalar Bakanlığın internet sitesinde yer almaktadır.

